

امام علی^(ع) در اینترنت

- در شبکه اینترنت، می‌توانید متن و ترجمه نهج البلاغه را در سایت‌های زیر بخوانید:
  - www.imamali.net
  - www.hawzah.net
  - www.balagh.net
- ترجمه‌های دکتر شهیدی، استاد آیتی و حجت الاسلام عبدالمجید معاد یخواه
- ترجمه‌های آیت‌الله مکارم شیرازی، دکتر آیتی و علامه جعفری.
- ترجمه‌های دکتر آیتی، استاد دشتی، علامه جعفری، کریم زمانی، سید کاظم ارفع، آقا میرزایی، احمدزاده، میشری و ترجمه منظوم نهج البلاغه.
- www.erfan.ir
- ترجمه شیخ حسین انصاریان با جست‌وجوی موضوعی.
- www.rahpouyan.com
- ترجمه مرحوم فیض الاسلام.

ترجمه عنوان «نهج البلاغه» به انگلیسی می‌شود Peak of Eloquence

مزار شریف

افغانستان

بیا پریم به مزار
در شهر مزار شریف افغانستان، گنبدی فیروزه‌ای است که خود اهالی شهر آن را مزار امام علی^(ع) می‌دانند. داستانی است که عده‌ای از افغان‌ها، چون داستان بی‌وفایی عراقی‌ها نسبت به امام^(ع) را می‌شنونند، تصمیم می‌گیرند امام را از بین کسانی که دوستشان ندارد، خارج کنند. جسد مطهر امام^(ع) را شبانه از نجف می‌دزدند و با خود به مزار شریف می‌آورند. «شریف» هم که یعنی امام علی^(ع) در افغانستان به امام علی^(ع)، به جز «شریف»، «سخی جان» هم می‌گویند.

نگاهی دوباره به زمانه و زندگی مردی که بزرگتر از تصور ماست

مردی که باید از نوشتن

- زخم بدی بود، تیر تا استخوان رفته بود، وقتی نماز می‌خواند تیر را بیرون کشیدند و متوجه نشد.
- پیامبر^(ص) باید به مدینه می‌رفت. شب داوطلبانه در بستر پیامبر^(ص) خوابید تا کسی نداند پیامبر^(ص) رفته است.
- یکی باید جلوی این غول بی‌شاخ و دم را می‌گرفت. تنها او توانسته بود از خندق بزرگ رد شود و حالا رجز می‌خواند...
- پیامبر^(ص) بین لشکر چشم می‌گرداند... او می‌توانست، اما هنوز جوان بود... رفت و کار را تمام کرد.
- او قهرمان بزرگ همه داستان‌های قشنگی است که ده‌ها بار شنیده‌ایم و باز هم دوست داریم بشنویم. آن قدر دوست داشتنی است که دوست داشتنش کاملاً عادی است... آن قدر بزرگ هست که کسی به خودش زحمت نمی‌دهد بیشتر بشناسدش... اما این طوری، فقط یک قهرمان بزرگ و دست‌نیافتنی باقی می‌ماند. کسی نمی‌خواهد در ست پداند، همه چیز را بداند، همان چیزهایی که می‌داند برای افتخار کردن کافی است. اما این آینه‌های شکسته که در دست می‌گیریم، با همه درخشندگی‌شان خورشید را کامل نشان نمی‌دهند، خرابش می‌کنند...

خورشید را باید تمام و کمال دید. از امام علی^(ع) برای ما زیاد گفته‌اند، اما نه از همه چیزش. می‌گویند عادل بود و همین عدالتش کینه‌برانگیز بود و ما فکر می‌کنیم که لابد آن قدر سخت می‌گرفته که بعضی‌ها نمی‌توانستند تحمل کنند. بعد هم برایمان می‌گویند که عثمان بن حنیف، والی بصره را کلی سرزنش کرد که چرا به مهمانی اشراف رفته است و ما خیال برمان می‌دارد که اصلاً عدالت با سیاست نمی‌سازد و اگر بخواهی سخت‌گیری، همه دلخور می‌شوند و کار لنگ می‌ماند. اما امام علی^(ع) که عثمان بن حنیف را آن‌طور نواخت، وقتی به حکومت می‌رسد و به‌اش می‌گویند فلان والی در خراسان، آدم فاسدی است و باید برش داشت، می‌گوید تا مساله معاویه حل نشده است، مرزها باید امن بماند.

همه کتاب‌های تاریخ‌مان وقتی به حکومت پنج‌ساله امام علی^(ع) می‌رسند، می‌گویند که جنگ بود و جنگ؛ هر روز با یکی و این که تمام می‌شد، کار آن یکی بالا می‌گرفت. آن وقت، ما فکر می‌کنیم مردم بیچاره زیر این تیغ عدالت چه سختی‌هایی کشیده‌اند و چون رویمان نمی‌شود که تقصیر این‌ها را گردن قهرمان دوست‌داشتنی‌مان بیندازیم، می‌گوییم بالاخره یک آدم تنها که نمی‌تواند حریف این همه مشکل بشود. اما نمی‌دانیم امام علی^(ع)، با اینکه ۵ سال بیشتر بر سر کار نبود و ۲ بار هم به جنگ رفت، در همین ۵ سال بیمه اجتماعی راه انداخت، یعنی به هر آدم یتیم، از

کار افتاده یا پیر از بیت‌المال حقوق می‌داد. امام علی^(ع) برای لشکریان هم حقوق منظم تعیین کرده بود که در هنگام جنگ، به خانواده آنها داده می‌شد. گندم عربستان گندم خوبی نبود. امام علی^(ع) دستور داد که پدر گندم مرغوب از ایران بیاورند و به عرب‌ها یاد داد که گندم جدید را چطور در زمین‌های خشک عربستان بکارند تا جنس گندم عوض شود. در جده کارگاه کشتی‌سازی تاسیس کرد و برای بخش‌هایی از سرزمین‌های اسلامی که باران‌های موسمی داشت، آب‌بند آسدا ساخت تا آب بماند و هدر نرود.

ایرانی‌ها از همان اول کار خیلی دوستش داشتند... در زمان عمر چندین بار به مدینه آمدند تا از نزدیک ببینندش و حتی از او دعوت کردند تا به دانشگاه جندی‌شاپور بیاید و طب و نجوم درس بدهد. می‌گویند اسام علی^(ع) با ایرانیان می‌نوشت و از نوشته‌هایی که در خانه‌اش نگاه می‌داشت، خیلی‌هایشان به زبان فارسی بود. در حالی که امروز ما خیلی از نامه‌هایی که دانشمندان اسلامی می‌نوشته‌اند را اصلاً نمی‌توانیم بخوانیم، بس که بی‌خود و بی‌جهت عربی فاش کرده‌اند.

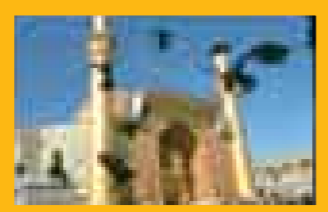
امام علی^(ع) را دوباره باید شناخت. آن وقت هم می‌توانیم به‌اش افتخار کنیم و هم با افتخار راهش را دنبال کنیم.

محل شکاف کعبه در موقع تولد امام علی^(ع) (مسجدالحرام هروز هم محل قابل رویت است)

ولادت امام علی^(ع) ۱۵ تیر، ۱۳ رجب ۲۳ قبل از هجرت

کوفه وفا نداشت
مدت اقامت: ۸ سال
امام ابتدا به بصره آمده بود تا شورش طلحه و زبیر را آرام کند. بعد برای جنگ با معاویه به کوفه آمد تا نیرو جمع بکند و دیگر در همان جا ماندگار شد. به گفته خود امام، این دوران، تلخ‌ترین دوره زندگی امام بوده است.

ایوان نجف عجب
صفایی دارد
تا صد سال بعد از شهادت امام، کسی محل دفن او را نمی‌دانست. خود امام خواسته بود، یک بار که هارون، خلیفه عباسی به شکار رفته بود، دیده بود آهوسا روی تپه‌ای پناه می‌بردند و سگ‌های شکاری، دیگر سرانگشان نمی‌روند. پرس و جو کرده بود و یکی از سادات، ماجرا را گفته بود. هنوز هم برای پناه بردن به حرم اسام علی^(ع) می‌روند.

عربستان سعودی

باغ‌های بهشت
باغ‌های فدک، از غنایمی بود که سهم خود پیامبر^(ص) بود و پیامبر^(ص) آن را به حضرت فاطمه^(ص) بخشید. در جریان ماجراهای خلافت، فدک هم از طرف خلفا غصب شد.

در همسایگی خدا
مدت اقامت: ۲۳ سال
امام علی^(ع) در خانه کعبه به دنیا آمد. کودکی‌اش را در خانه پیامبر^(ص) گذراند. اولین مسلمان بود. در تمام سال‌های تبلیغ پیامبر^(ص) در مکه با او بود. با او به شعب ابی‌طالب رفت و ۳ سال را در حاشیه مکه گذراند. در شب هجرت پیامبر^(ص) در بستر ایشان خوابید و توطئه‌کنانی را که می‌خواستند آن شب پیامبر را بکشند، خنثی کرد. امام یک ماهی بعد از پیامبر^(ص) به مدینه هجرت کرد و در این سفر دختران پیامبر^(ص) را با خود برد.

مدینه
۱ جنگ بدر (سال ۲ق)
۲ جنگ خیبر (سال ۷ق)
۳ جنگ خندق (سال ۶ق)
۴ جنگ تبوک (سال ۹ق)
۵ جنگ جمل (سال ۳۵ق)
۶ جنگ صفین (سال ۴۶ق)
۷ جنگ نهروان (سال ۳۷ق)
۸ خوارج (معترضان به ماجرای پایان صفین) وقتی دست به غارت شهرها زدند، امام سر وقتشان رفت و در یک نیم‌روز غائله را خواباند.

مدینه یا پیامبر
مدت اقامت: ۱۰ سال
پیامبر^(ص) تا وقتی امام علی^(ع) نرسیده بود، وارد شهر نشد. با هم داخل مدینه شدند و هسان روزهای اول، در جریان بستن پیمان برادری میان مسلمانان، بین خودشان عقد برادری بستند. در همین جا، امام با حضرت زهرا^(ص) از دواج کرد. امام، جز وقت‌هایی که با دستور پیامبر^(ص) جایی می‌رفت، کارگری یا کشاورزی می‌کرد.

مدینه بی پیامبر
مدت اقامت: ۲۶ سال
بعد از وفات پیامبر^(ص) و حضرت زهرا^(ص) و ماجراهای خلافت، امام بیشتر وقت خود را به باغبانی گذراند. نخلستان‌هایی که به دست امام علی^(ع) آباد شده، هنوز هم در جنوب مدینه هست و به منطقه «بیار علی» (چاه‌های علی) معروف است. مهم‌ترین اتفاق این دوره، قتل عثمان و آغاز خلافت امام علی^(ع) است.

بوی خدا از جانب یمن
سال دهم هجرت، پیامبر^(ص) چند نفر را به یمن فرستاد تا آنها را به اسلام دعوت کنند. و تشد. پیامبر^(ص) سرانجام، امام علی^(ع) را به یمن فرستاد. معروف است که بعد از سخنرانی امام علی^(ع) تمام اهالی صنعا در یک روز اسلام آوردند. هنوز هم در یمن، نسبت شیعیان بسیار زیاد است. افتخار اهالی یمن است که به دست خود امام علی^(ع) مسلمان شده‌اند.

معاویه، اولین کسی که در اسلام کاخ ساخت. در دمشق مردم را علیه امام علی^(ع) می‌شوراند

هوس حکومت بر مصر، سرزمین فراغنه، عمر و عاص را به کشتن ۲ بار وفادار امام یعنی محمد بن ابوبکر و مالک اشتر واداشت.

غدیر فراموش نشدنی
پیامبر^(ص) ۳ ماه پیش از وفاتش، آخرین حج خود را به جا آوردند. در بازگشت از این حج، در محلی به اسم غدیر خم، پیامبر^(ص) تمام مسلمانان را جمع کرد و امام علی^(ع) را به عنوان جانشین خود معرفی کردند. فرمودند: «هر که من مولای اویم، این علی مولای اوست.» این حدیث متواتر است و اهل سنت هم آن را روایت کرده‌اند.

یک مرد، یک شمشیر

- ۱ جنگ بدر (سال ۲ق): با آنکه عده قریش ۳ برابر سپاه اسلام بود، مسلمانان پیروز شدند.
- ۲ جنگ احد (سال ۳ق): هر چند مسلمانان شکست خوردند، اما قریش هم محاصره کرد.
- ۳ جنگ خندق (سال ۶ق): قریش با کمک سبای قباایل عرب، مدینه را محاصره کرد.
- ۴ جنگ خیبر (سال ۷ق): مسلمانان ۲۰ روز قلعه خیبر را محاصره کردند تا اینکه امام علی^(ع) با یک حمله قلعه را تصرف کرد.
- ۵ جنگ تبوک (سال ۹ق): سپاه پیامبر^(ص)، تا مرزهای امپراتوری بیزانس رفت اما جنگی در نگرفت.
- ۶ جنگ جمل (سال ۳۵ق): طلحه و زبیر، در اعتراض به شیوه حکومت امام علی^(ع) سر به شورش برداشتند.
- ۷ جنگ صفین (سال ۴۶ق و ۴۷ق): معاویه راضی به واگذاری امارت شام نبود. امام باز ناچار به جنگ شد.
- ۸ جنگ نهروان (سال ۳۷ق): خوارج (معترضان به ماجرای پایان صفین) وقتی دست به غارت شهرها زدند، امام سر وقتشان رفت و در یک نیم‌روز غائله را خواباند.